

Nr 229

Av herr **Elofsson m. fl.**, om förhöjt statsbidrag till Weibullsholms växtförädlingsanstalt.

(Lika lydande med motion nr 283 i Andra kammaren)

Under punkt 57 IX:e huvudtiteln, Bidrag till praktiskt vetenskaplig växtförädling, föreslår departementschefen oförändrat anslag bl.a. till Weibullsholms växtförädlingsanstalt. Anslaget till Weibullsholm har nu allt sedan budgetåret 1953/54 utgått med oförändrat belopp eller 210 000 kr. Under samma tidsperiod har anslaget för Sveriges utsädesförening i Svalöv höjts från ca 900 000 kr. till i årets statsverksproposition 3 049 000 kr., varav 580 000 kr. avser vissa engångsavgifter. Proportionen mellan driftanslagen till de båda anstalterna har härigenom på 12 år förändrats från ca 1:4 till ca 1:12. Främst synes förändringen bero därpå att vid Utsädesföreningen de automatiska kostnadsökningarna bäres av staten, vilket däremot ej är fallet beträffande Weibullsholm. Det torde vara uppenbart, att Weibullsholm utan stödet av det av riksdagen 1961 beslutade växtförädlingsavgiftssystemet ej hade varit i stånd att upprätthålla sin framgångsrika och för vårt land så betydelsefulla växtförädlingsverksamhet. Det direkta statsbidraget utgör emellertid fortfarande en väsentlig komplettering av avgiftssystemet och syftar bl.a. till att även under tider av lägre intäkter av avgifter säkra kontinuiteten i växtförädlingsarbetet.

I sin framställning om statsbidrag för budgetåret 1964/65 har anstalten anhållit om ett med 40 000 kr. ökat belopp eller till totalt 250 000 kr. En särskild motivering för denna begäran lämnas i petita.

Vid Weibullsholms växtförädlingsanstalt har sedan en lång följd av år ett intensivt forskningsarbete bedrivits i fråga om ärtväxtens genetik. Detta har ursprungligen upptagits av professorn, fil. dr Herbert Lamprecht, anstaltens tidigare föreståndare. Dess internationella betydelse är allmänt känd. Under senare år har arbetet fördjupats särskilt på mutationsforskningens område under samverkan med professor Åke Gustafsson, statens skogsforskningsinstitut, professor Lars Ehrenberg, Stockholms universitet och anstaltens nuvarande föreståndare fil. dr Olle Gelin. För forskningsverksamhetens drivande utgör de av professor Lamprecht skapade s.k. testlinjerna en ovärderlig tillgång. En framställning hos statens naturvetenskapliga forskningsråd i februari 1963 om särskilt bidrag för bevarande av ifrågavarande material lämnades dock utan bifall. Med hänsyn till materialets stora vetenskapliga värde för grundforskningen har anstalten hittills vidmakthållit

detsamma. Ur ekonomisk synpunkt är detta emellertid för Weibullsholms växtförädlingsanstalt betungande. I ett läge där anstalten till följd av de starkt stigande kostnaderna för växtförädlingsverksamheten — för budgetåret 1964/65 beräknade till ca 1 850 000 kr. — tvingas till en starkt restriktiv hållning beträffande utgifterna och en koncentration av sina resurser, torde risk föreligga för att den ej längre finner sig kunna bära kostnaden för ifrågavarande vetenskapliga material. Det synes emellertid vara av synnerlig vikt och av allmänt intresse, att detta genetiska material, som står tillgängligt för forskare över hela världen, sammanhålls och bevaras för framtiden. Detta kan ske genom att de beräknade kostnaderna härför, ca 40 000 kr., beviljas anstalten genom uppräknig av det direkta statsanslaget för dess praktiskt vetenskapliga verksamhet.

I sitt yttrande över anstaltens anslagsäskande tillstyrker remissinstansen, styrelsen för lanthbrukshögskolan, ävenledes att anstalten måtte tilldelas ett med 40 000 kr. ökat statsanslag.

Med stöd av det ovan anförda hemställer vi, att riksdagen måtte besluta, att anslaget till Weibullsholms växtförädlingsanstalt skall höjas från 210 000 till 250 000 kronor, och sålunda till *Bidrag till viss praktiskt vetenskaplig växtförädling* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 470 000 kronor.

Stockholm den 23 januari 1964

G. Elofsson N. Yngve Nilsson Sten Åkesson